Jaro II / N-ro 7 Julio, 1921

LA REVUO ORIENTA

Monata Gazeto Internacia
Organo de Japana Esperanto-Instituto

エスペラント語雑誌
(ひがしあじあ)

大正十年七月廿五日 第二年 第七號 毎月二十五日發行

ENHAVO

日本に於る機關

◎日本エスペラント學會（東京市牛込區新小川町三の十四、振替口座東京一一三二五)、は日本に於ける研究普及の機關で、苟もエスペラントを研究し又は其趣旨に賛成なさる方は是非入會して其の事業を援助されることを希望いたします。會費普通會員年二圓、賛助會員同五圓、維持會員十圓以上。月刊研究機關雜誌 La Revuo Orienta を配布す。入會は住所姓名(振假名附)職業を記し申込むこと。

◎日本エスペラント社（東京市神田區表猿樂町二,はノ三一,（振替口座東京五一六一三）は日本に於けるエスペラント圖書發行所。

◎極東エスペラント書院（東京市青山郵便局私書函第一號、振替口座東京五五一五二）は海外發行の圖書輸入を致します。

◎橫濱,橫須賀,靜岡,京都,大阪,小田原,秋田縣船川,熊本,長野,金澤,岡山,鹿兒島,那覇,札幌,小樽,臺北,京城にもエスペラントの會があり,會合や講習會が催されてゐます。

◎大阪市南區上本町七の五二六五から Verda Utopio と云ふ純文學雜誌,同市南區惠美須町三の二六星光社から La Espero と云ふ初等雜誌が發行されてゐます。

◎東京に於けるエスペラント講習會は上記日本エスペラント社に常設されて居り,初等科,中等科,高等科,會話專科,研究科に分れて居り,一月,四月,七月（夏季特別),九月に新學期が開始されます。詳細は返信料封入同社へ御紹介下さい。

◎エスペラントの研究用書は

○エスペラントの手引
文法、文例、字引附の小册子
近　刊

○エスペラント和譯辭典
定價二圓、郵稅六錢

○エスペラント全程（自修書）
假綴製、定價一圓、郵稅四錢

○改版エスペラント全程
布裝上製、定價一圓五十錢、郵稅六錢

○エスペラント研究叢書

【第一編】エスペラント教科書
組織的講習用書
定價二十五錢、郵稅二錢

【第二編】摸範練習讀本（註附）
定價五十錢、郵稅二錢

【第三編】イソップ物語（詳註）
定價四十五錢、郵稅二錢

【第四編】笑　話　集（詳註）
本年十月頃出版の豫定

○日本エスペラント叢書
[No 1] Perloj el la Oriento
平家物語古事記孟子等和漢古典十餘篇、醜譯の眞指南
定價四十五錢、郵稅二錢

○エスペラント讀本及文範
定價二圓五十錢、郵稅六錢

此等の圖書は學會でも,社でも,書院でも又は Verda Utopio 社でも求められます。

N-ro 7 Julio 13

La Revuo Orienta

Julio 1921

Redakcio: K. Ossaka, Japana Esperanto-Instituto, Tokio, Uŝigome, Ŝin-Ogaŭamaĉi III-14
Jarabono Internacia: 2.50 *En* (Y.); Provnumero: 2 respondkuponoj. : : : : : : : : : : :

LA MONDO ATESTAS

Ni paŝo post paŝo, post longa laboro
Atingos la celon en gloro......
—L. L. Zamenhof

La lastatempa kroniko de diverslandaj samideanaroj estas ja tute al ni kuraĝiga. Fakto post fakto al ni rakontas, kiel glore samideanoj akiradas sukcesojn en sia propagandado kaj kiom multe da favoro jam komencis montri la ĝenerala publiko al tiu nobla laboro. 1800 geknaboj lernas Esperanton en Breslaŭ, 1000 en Chemnitz, 25 klasoj de Esperanto en Milano. Finnlanda parlamento decidis la subvencion de 25000 finnaj markoj al la Finna Esperanta Asocio, Ĉeĥoslovaka registaro mone subtenas la XIII Universalan Kongreson de Esperanto. Dek kvar foiroj diverslandaj uzas oficiale Esperanton. Pariza Ĉambro de Komerco konfidas en homama Esperanto, ol en la partiema Ligo de Nacioj, kaj deziresprimis, ke komercaj ĉambroj de ĉiuj landoj rapidigu la disvastigon de la lingvo. Ktp., ktp.

Ankoraŭ jen du lastaĵoj, kiuj sentigas nin, ke ni ne malbaldaŭ atingos la celon en gloro:

X Internacia Konferenco de Ruĝa Kruco, kiu okazis en Ĝenevo, la 7-an de Aprilo, decidis la jenan rezolucion, proponitan de D-ro Wong, ĥina delegito, kaj subskribitan de delegitoj Svisa, Serba, Germana, Argentina kaj Pola.

„Konstatante la fakton, ke la lingva malfacilaĵo multmaniere malhelpas la realigon de l'internacia idealo de la Ruĝa Kruco, ĉu por helplaboro sur batalkampoj, ĉu inter militkaptitoj aŭ eĉ en kongresoj de la Ruĝa Kruco, la Xa Konferenco instigas ĉiujn Ruĝ-Krucajn organizaĵojn, ke ili disvastigu la lernadon de la helplingvo Esperanto inter siaj anoj, kaj speciale ĉe junulaj sekcioj, kiel unu el la plej potencaj rimedoj al internacia komprenîĝo kaj kunlaborado laŭ la celo de l'Ruĝa Kruco."

Estas notinde, ke dum la komenco de la kunsido itala senatano Ciraolo parolis, ke oni resendu la proponon al la venonta konferenco, ĉar li mem ne konas, kio estas Esperanto, sed post klarigoj de la prezidanto kaj D-ro E. Privat, li konvinkita voĉdonis favore por Esperanto.

Ne malpli efikan rezolucion publikigis lastatempe 21 membroj de la Franca Akademio de Sciencoj, mondefamaj sciencistoj.

„Subskribintoj, membroj de la Akademio de l'Sciencoj, konvinkitaj, ke la alpreno de la helplingvo Esperanto en la internaciaj rilatoj havus konsekvencojn de nemezurebla graveco vidpunkte de la progreso de l'sciencoj kaj de iliaj aplikoj; ke ĝi permesus etendi elradiadon de la franca scienco eksteren kaj, per tio la intelektan influon de nia lando, esprimas la deziron:

1. ke la instruado de tiu ĉi lingvo, ĉefverko de logiko kaj simpleco,

estu enkondukata, almenaŭ kiel nedeviga, en la oficialaj programoj de la sciencaj klasoj de ĉiuj instruejoj;

2. ke, en la internaciaj kongresoj, ĝi estu akceptata kiel oficiala lingvo, egalrajte al naciaj lingvoj ĝis la momento, kiam la sperto pruvos, ke ĝi kapablas fariĝi ilia sola oficiala lingvo;

3. ke la atento de la direktoroj de sciencaj aŭ teknikaj eldonejoj estu altirata al la intereso, kiun prezentus al ili la uzado de tiu ĉi lingvo en iliaj publikaĵoj destinitaj por la eksterlando;

4. ke de nun la sciencistoj kaj teknikistoj preparu sin por uzi ĝin en siaj rilatoj kun siaj eksterlandaj kolegoj kaj konigu poste al ili, ke ili estas pretaj uzi ĝin;

5. ke komisiono estu monata por prepari kaj ellabori la vortarojn de la puraj sciencoj en Esperanto, kaj ke la teknikaj societoj estu invitataj fari la samon koncerne ilian specialecon.

D'Arsonval, Profesoro de fiziologio ĉe Kolegio de Francujo.

Daniel Berthelot, prezidanto de la Ligo Franca de edukado kaj de la Societo de Aera Navigado.

Bigourdan, astronomo ĉe Observatorio de Parizo, prezidanto de Internacia Komisiono de Horoj, membro de la Oficejo de Longitudoj.

Gaston Bonnier, Prof. de Botaniko ĉe la Sorbonne.

Generalo Bourgois, senatano, eksdirektoro de Servo Geografia de la armeo, membro de Oficejo de Longitudoj.

C. Breton, deputato, eksministro.

J. J. Carpentier, fabrikanto de precizaj instrumentoj, membro de Oficejo de Longitudoj.

Charpy, ĝenerala vicdirektoro de forĝ- kaj ŝtalfabrikoj Maristaraĉe Homecourt.

Costantin, prof. de botaniko ĉe Muzeo de Natura Historio.

Deslandres, direktoro de Fizik-Astronomia Observatorio, membro de Oficejo de Longitudoj.

Admiralo Fournier, prez. de la Franca Societo de Oceanografio, membro de Oficejo de Longitudoj.

P. Janet, direktoro de Centra Elektra Laboratorio, prez. de la Franca Societo de Fiziko.

C. Lallemand, ĝenerala inspektoro de Minoj, direktoro de Franca Servo de Ĝenerala nivelo, membro de Oficejo de Longitudoj.

Maurice Leblanc, prez. de Internacia Elektro-teknika Komitato, eksprez. de Internacia Societo de Elektristoj.

Lecornu, Ĝenerala inspektoro de Minoj, prof. de Politeknika Lernejo.

Lindet, prof. ĉe la Agronomia Instituto, eksprez. de la Kuraĝiga Societo de l'Industrioj Naciaj.

Lumiere, administranto de Societo Lumiere, Lyon.

Princo de Monako, prez. de Oceanografia Sekcio de la Internacia Unuiĝo de Geodezio kaj Geofiziko.

Charles Richet, prof. ĉe Medicina Fakultato, membro de Medicina Akademio.

Generalo Sebert, prez. de konsilantaro pri la administrado de la Forĝejo kaj Materialejo de Mediteraneo.

Fernand Widal, prof. ĉe Medicina Fakultato, membro de Medicina Akademio.

Ĉiuj ĉi tiuj nomoj ja estas reprezentantoj ne nur de la Francaj, sed ankaŭ la mondaj sciencoj. Jen ni vidas, ke la mondo komencis atesti pri praktikeco de la helplingvo Esperanto.

論より證據

（前掲エス文記事の譯）

歩一歩、長き奮鬪の後
赫乎目的を遂げなむ
——ザメンホフ

各國同志の最近の報導は眞にたのもしい。事實に次ぐ事實が吾人に如何に赫々たる成功を同志が收めつゝあるか、如何に世間一般が此の貴き事業に贊意を表し始めたかと云ふ事を物語つてゐる。プレスラウにては千八百の兒童、ヘムニツツでは千名の兒童がエスペラントを學び、ミラノに於ては二十五のエスペラント學級。フインランドの國會は同國協會に二萬五千フインランドマルクの補助金を可決し、チエシコ國政府は第十三回萬國エスペラント大會を金錢上に支持す。各國十四の定期市はエスペラントを公用し、パリー商業會議所は人道的なるエスペラントをむしろ偏頗な國際聯盟よりも信頼し得るとなして各國商業會議所が此語普及の促進をなさむことを慫慂した。云々。

更に玆に吾人が赫乎目的を遂げなむも遠からざるを思はしむる近事二件:

ゼネヴに開催されたる第十回國際赤十字會議は四月十七日、支那代表汪博士提案、スヰツツル、セルビア、ドイツ、アルゼエンチン及ポーランド代表署名の次の如き議決文を可決した。曰く

言語上の困難が戰場に於ける救助作業にも、將又軍虜間、又赤十字會議に於てさへも赤十字の國際的理想實現に對し多樣に障碍する所ある事實を認め第十回大會はすべての赤十字團體に勸告するに各團體が其會員間に於て、殊に其青年部に於て赤十字の目的に叶ふ國際間の了解協力に對する最有力の一方法として國際補助語エスペラントの學習を弘布せしめんことを以てす。

特筆すべきは會議の當初伊太利代表上院議員キラオロ氏は自分はエスペラントとは何のことかわからぬから次回會議へ廻送せよと云つたが議長及プリヴー博士が說明の後會得が入つてエスペラントに對し贊成の投票をしたことである。

此に劣らぬ効果ある決議文を世界的知名な學者佛國學士院會員二十一名が最近公表した。曰く

下名等學士院會員は

國際關係に於ける補助語エスペラントの採用は科學及其應用の進步より見て無限重大なる効果あるべきこと、それが佛國科學の海外發揚並に是によつて佛國の德化を擴張するを得さしむべきを確信し次の希望を表明す。

第一、論理と平易の作たる此語の授業がすべての學校の理科級の正課に、せめては隨意科として採用せらるべきこと

第二、國際會議に於て此語が國語と同權に公用語として採用され經驗をまつて唯一の公用語たらしむること

第三、科學又は工業出版物主幹の注意を此語が其外國行出版物に用ひらるゝ時見らるべき興味に對し向くること

第四、今より科學者及工業者は海外同業者との關係に此語を使用する準備をなし後に彼等に對し之を使用する用意なれる旨を通告すること

第五、純正科學エスペラント辭典を編纂するため委員を任命すること、又工業諸團體も夫々專問に對し同樣の事をなす樣勸誘すること。

佛國大學生理學敎授ダルソンヴアル。佛國敎育會本部及航空協會々頭ダニエルベルトロー。巴里天文臺員、國際時長委員會々頭、緯度局會員ビグールダン。ソルボンヌ大學植物學敎授ガストン、ボニエル。上院議員、陸地測量部前部長、緯度局會員ブルデオア將軍。代議士前大臣ブレトン。精密機械工業者、緯度局會員カルパンチエル。オメクール海軍製鋼工廠次長シヤルピー。博物學院植物學敎授コンスタンチン。メードン天文物理觀測所臺長緯度局會員デランドル。佛國海洋學會々頭緯度局會員フルニエル提督。中央電氣試驗所々長、佛國物理學會々頭ジヤネー。鑛山監察官、佛國海底測量部長、緯度局會員ラルマン。國際電氣工業委員會々頭、國際電氣學會前會頭モリス、ルブラン。鑛山監察官、ポリテクニツク(大學豫備)學校敎授

LITERATURO

VIZITO AL GOKANOŜO

La oficisto rakontis al mi pri la pastro de tiu templo. Antaŭ kelkaj monatoj en la valojn sin ekmontris unu pastro. Li mem konstruis al si loĝejeton mizeran, kie li komencis senescepte ĉiutage aranĝi budaservon kaj predikadojn. Kortuŝitaj de lia sindonemo vilaĝanoj venis al li kaj konstruis al li tiun templon. Post tiam li ĉiam ankoraŭ same sin tenis kaj dum neokupita tempo li pene skulptas lignostatuon de Budao.

Post lia rakonto ni jam ekstariĝis kaj daŭrigis nian supreniradon. Post kelkaj koroj ni alvenis la vojpartiĝo, unu al pinto de monto, alia al Kureko. Tie mi kun dankego disiĝis de la oficisto, kaj ree sola malsupren kuris al Kreko. Je la tagmezo mi atingis vilaĝeton, sed pro la timo, ke mi perdos tempon, mi nenion tie vidis, nur rapidis al Toĉi dek du mejlojn. La vojo kuras sur la flanko de montoj laŭlonge de la rivero Kuma.

Bela kaj ĝua estis la perspektivo, kaj la pura rivero min gvidis al la celejo. Jam mia korpo laciĝis. La piedoj nur meĥanike antaŭeniris. Je la sesa kaj duono mi atingis Toĉi kaj enportis min en gastejon. Mi demetis la vojaĝveston kaj ankaŭ demetis la laciĝon per baniĝo. Ĉe S-ro Macuoka mi informiĝis, ke sin trovas veturiloj inter Toĉi kaj Hitojoŝi. Mi do ordonis al la servistino, ke oni venigu al mi veturilon ĝis la sepa morgaŭ matene. Ŝi respondis, ke sin trovas nenia veturilo ĉi tie. Ho ve! vole nevole mi devos ankoraŭ piedveturi ĝis Hitojoŝi.

Morgaŭan tagom mi forlasis la gastejon je la 5-a ne matenmanĝinte. Mi rapidis sur malluma, sed larĝa vojo, ĉar mi devis atingi Hitojoŝi stacidomon ĝis la dekunua antaŭtagmeze por trafi vagonaron min portontan al Kumamoto antaŭ la sunsubiro. Survoje mi renkontis junulon, kun kiu mi babiladis, dum ni preskaŭ kuris. Irado de dudek du mejloj dum kvin kaj duono da horoj finiĝis kaj mi sukcesis min sidigi ĝustatempe en la vagonaron.

Rigardu! La montaro, kiun mi trapasis kovriĝis per nuboj, kaj alproksimiĝis mia kara hejmo.

(La fino)

—J. Oba, komandanto.

ルコルニユ。農業學院教授、内國産業奬勵協會前會頭リンデ。リヨン、ルミエル會社取締ルミエル。國際測地、地球物理同盟海洋學部長モナコ王。醫科大學教授、醫學學士院會員シヤール、リシエー。地中海製鐵兵器廠評議會々長セベール將軍。醫科大學教授、醫學々士院會員フエルナンド、ツキダール。

此等の名は實に佛國のみならず世界科學界の代表である。依て今や世界が國際補助語エスペラントの實用を保證し始めたことを知る者である。

Bonega stratagio, terura malvenko

Streĉu la buŝon ambaŭflanken per la malgrandaj fingroj, suprenigu la nazpinton per la mezfingroj kaj malsuprentiru la malsuprajn palpebrojn per la montrofingroj, kaj divenu kiel aspektas via vizaĝo.

Jen komenciĝas mia rakonto :—

Sidiĝas vizitanto sola en salono de iu hejmo por atendi alvenon de iu hejmo por atendi alvenon de la mastro. Tie alportas servistino taseton da teo kaj teleron da konfitaĵoj, kaj diras al li, ke baldaŭ aperos la mastro.

Li opinias, ke estas maldece tuŝi la teleron antaŭ ol saluti la mastron, do nur trinkas la teon.

Dume aŭdiĝas paŝeto kaj malfermiĝas la pordo, envenas anstataŭ la atendita mastro infano verŝajne petolema. La infano marŝas senĝene al li kaj kun silenta rideto premkaptas kvanton de la konfitaĵoj kaj tuj eliras.

„Naiva etulo,“ li diras al si mem, „sed kiel malfrua la alveno de la mastro !“

Iam poste malfermiĝas denove la pordo, envenas la sama infano kaj ripetas la saman petolaĵon.

Nun li iom maltrankviliĝas, ĉar la konfitaĵoj jam malmultiĝas.

„Ili baldaŭ finiĝos se la infano triafoje forprenos. Ĉu klarigi la realan okazintaĵon al la mastro...... tro infanema......sed kion fari se li misopinius, ke mi ilin formanĝis ?“

Li tre konfuziĝas kiamaniere konvinki la mastron pri la vero, aŭ kiamaniere malhelpi eventualan pluan petolon de la infano.

„Jen kiel,“ ekkrias li en la koro, ĉar li subite elpensas rimedon forpeli la teruran atakanteton.

Tiun momenton sonas ankoraŭfoje paŝado eksterporde.

Li rapide aliformigas sian vizaĝon laŭ la maniero supre klarigita, kaj atendas malfermiĝon de la pordo.

Apenaŭ malfermiĝas la pordo, li sin turnas al la envenanto kun tiu timiga vizaĝo, kaj raŭke ekblekas kiel bovo.

„Helpu !“ ekkrias la envenanto, forte mirigita de la stranga mieno kaj tremiga voĉaĉo de la vizitanto, kaj tuj forkurinte eksteren svenas.

La envenanto ne estis la infano en demando, nek la mastro, sed lia juna edzino neatendita.

27/VI/1921. K. Takahaŝi.

東北巡廻宣傳

東北地方は學會々員も一縣に平均一人二人と云ふ有樣で日本中最も綠化に浴せざるの地である。茲に於て帝大エスペラント會の少壯連は大に頑張つて同地方に大宣傳を行ひ、一擧にして此の未耕の處女地を綠園たらしめんと云ふ本願を起し、本月二十日東京出發、各地新聞社應援の下に水戶、仙臺、盛岡、弘前、秋田、山形、米澤、新潟、長野、松本に普及講演會を打つて廻る計畫。一座は法學部の川原次吉郎　井上萬壽藏、長谷川理衛、竹內德治、堀眞道氏其他。一騎當千の若殿原の武者振、大なる期待と敬意とを以て括目して待つべきである。

改版エスペラント全程

改版全程は折角印刷を急いでゐる想ですから此號發行迄には出版されることと思ふ。御注文は東京神田表猿樂町日本エスペラント社へ。(定價一圓五十錢)

尙學會發行の舊版エスペラント全程はまだ數百部殘本がある。此の分の御入用な方は學會宛で御注文を乞ふ(定價一圓)。

TRA ESPERANTUJO

ENLANDA KRONIKO

◎TOKIO. En Keio Universitato, unu el la plej grandaj privataj universitatoj, okazis, de la dua posttagmeze, la 9-an de Junio, propagandaj paroladoj: Malferma saluto, de juna prof. K. Sono; Lastatempa Esp-a movado en eksterlando, de S-ro M. Ga; Esperanto kiel scienca medio, de S-ro T. Oŝida; Eterna Paco, de F-ino A. Alexander; Kortuŝo de la homaro, de inĝ. K. Ossaka. Al la paroladoj aŭskultis pli ol 100 studentoj Post la paroladoj oni aranĝis amikan kunsidon kaj vespsrmanĝon en universitato klubo „Banraiŝa.“ 30 junaj studentoj ĉeestantaj tute kortuŝiĝis perravigaj par loj de esrerantistoj. Keio Esperanta grupo nun donas Espan kurson en la universitato trifoje ĉiusemajne sub la gvido de S-ro Aŭaibara, studento, kun 30 lernantoj, kiuj pli kaj pli kreskas en nombro.

En Tokio Imperia Universitato S-ro Hasegaŭa legas „Imenlago“ kaj „Salome“ al esperantaj lernantoj. De la 1-a posttagmeze, sabaton, la 25-an de Junio, okazis Esperanta kurso, ĉe kiu S-ro K. Ossaka kaj M. Hori donis al 60 studentoj plenan scion de Esp-a gramatiko kaj legis fragmentojn en la lingvo en 3 horoj. Tiun vesperon okazis tre vigla, kaj ĝua kunsido en studenta klubo; pli ol 20 studentoj partoprenis spite de la proksimiĝantaj ekzamenoj. Kelkaj fervoraj anoj de Esp-a ronde do tiu universitato intencas fari rondvojaĝon de propagando en la Nord-Orienta regiono en tiu ĉi semera libertempo.

En Universitato Hôsei (unu el la privataj universitatoj en Tokio) formiĝis Esp-a rondo kaj petis S-ron K. Ossaka lekcii pri Esperanto. Preskaŭ 20 studentoj kaj unu profesoro lernas E-on sub lia gvido.

Studenta grupo Esp-ista de Aojama Gakuin (Instituto) aranĝis amikan kunsidon la 29-an de junio, ĉeestis 20 studentoj.

En Nippon Virina Universitato, la 16-an de junio, S-ro M. Ga paroladis pri E-o antaŭ 350 studentinoj kaj dekkelke da instruistinoj dum 1½ horoj. Cent-keldeko da studentinoj jam aĉetis Esp. lernolibrojn; post somera libertempo, en Septembro, komenciĝos Esp. kurso.

En Waseda Universitato, unu el la plej fama privata universitato en Tokio, gvidas Esp. kurson S-ro C. Fuĵima, studento.

En Kristana Asocio por Junulinoj, Kanda, Tokio, oni aranĝis propagandan kunsidon, ĉe kiu S-ro M. Ga paroladis dum 1½ horoj antaŭ 20 pionirinoj de virina movado, interkiuj kelkaj usonaninoj. Ĉe tiu Asocio komenciĝis Esp. kurso por virinoj sub la entuziasma gvido de la sama sinjoro.

La 5-an de junio, ĉe la studenta kunveno de Ŝizuoka'anoj, en la domego de princo Tokugaŭa, parolis pri Esp. S-ro M. Ga antaŭ 350 ĉeestantoj. Vespere la 17-an, li faris samon en studenta loĝejo de Ŝizuoka'anaj studentoj. S-ro M. Ga disdonis al la prezidanto kaj vicprez. de Japana Societo de Ruĝa Krucŏ kaj aliaj 40 konataj personoj la rezolucion de la X Internacia Kongreso de Ruĝa Krucko. Lia traduko de la letero de S-ro O. Rieck, sekr. de Germana asocio de Ligo de Nacioj, aperis en la revuo de Japana Asocio de la Ligo de Nacioj. Propaganda artikolo pri Esperanto de inĝ. K. Ossaka aperis en revuo „Tecudo Seinen (Fervojista Junularo).“ Vespere la 2-an de Julio, la konsilantaro kaj komitatoj de Japana Esp-Instituto kunsidis en Gakuŝikai.

◎KIOTO. Sanko Esp. Grupo (ĉe La 3-a Nacia Kolegio) elektis novan komitaton: S-

roj Joŝimaĉi, Akimura, Nakagaŭa, Kijokaŭa, Sakurada kaj Takagi; prez. D-ro B. Ŝima kaj vicprez. Prof. Fukuta; kurso sub la energia gvido de S-ro Jagi, universitatano. Li ankaŭ gvidas kurson ĉe Kiota Kristana Asocio por Junuloj kaj alian en Doŝiŝa Universitato. En tiu ĉi lasta universitato fondiĝis Esp. grupo; oni ankaŭ propagandos en ĝia virina kolegio.

◎JOKOSUKA. S-ro U. Ogaŭa, instruisto, faris propagandan paroladon antaŭ la kunsido de popollornejaj instruistoj. S-ro U. Ohaŝi dissendas propagandajn foliojn „Jokosuka Esperantisto."

◎ŜIZUKA. S-ro C. Kaĵi gvidas kursetojn.

◎OKAJAMA. De la 1-a ĝis 14-a oni ekspoziciis 10000 internaciajn poŝtkartojn ilustritajn en oficiala muzeo kaj altiris intensan atenton de la vizitintoj; la kartoj apartenas al inĝ. K. Takahaŝi, S-ro Jagi, kaj aliaj esperantistoj. La 6-an de junio, okaze de la vizito de inĝ. K. Takahaŝi al la urbo oni aranĝis paropagandan kunvenon publikan. Ĉeestis nur 80 personoj, sed konvertiĝis plene per duhora entuziasma parolado de nia lerta propagandisto. La morgaŭan vesperon oni aranĝis amiakŭ kunsidon en Kafejo Brazila. Ĉiuj agrable parolis en nia kara lingvo. Iu okaze kaptis belan lampiron kaj ĝin donis al S-ro Takahaŝi, kiu inĝeniero ĝin *nomenklaturis* „Esperanta Insekto," ĉar ĝi ellasas pacan verdan lumon. (Raportita de S-ro T. Hirade).

◎OSAKA. Oni aranĝis tre belegan ateneon Esp. en Osaka Urbana Domo, tre luksa instituto. La ĉambran muron ornamas granda portreto de nia Majstro; 3 klasoj de Esp. estas nun gvidataj. En vespera lernejo de Osaka Asocio de Junaj Kristanoj, okazas ĉiumarde Esp. kurso; 150 lernantoj aĉetis lernolibrojn; la vasta klasĉambro estas nun tro malvasta, multaj devas aŭskulti starante ekster la ĉambro. En Osaka Teknika Kolegio 25 studentoj de aplika ĥemio lernas Esperanton.

◎KAGOŜIMA. En Kagoŝima supra Agronomia kaj Arbarscienca Kolegio nun funkcias du Esp. kursoj: la supran gvidas Prof. Ŝigemacu (legas „Perloj el la Oriento) kaj komencan S-ro Kiŝimoto, studento. La kurso okazas ĉiutage de duono post la tagmezo ĝis la unua. Laŭ sperto en la estinteco, la partoprenantoj ĉe Esp. kursoj pli kaj pli malmultiĝis, sed notinde estas, ke la afero estas tute alia nuntempe: la kursanoj ĉe la komenca klaso pli kaj pli multiĝas; la klaso, komenciĝinta kun 20 lernantoj en aprilo, nun havas 30. (Raport. de Prof Ŝigemacu).

◎SAPPORO. Ĉiumarde okazas studa kunveno sub la gvido S-ro Takase; partoprenas 9—13 personoj. En Naebo Fabrikejo de Ŝtatfervojoj funkcias ĉiuĵaŭde Esp. kurso, en kiu la direktoro inĝ. Iŭamoto, inĝ. Tokunaga kaj aliaj dek kelke da anoj lernas Esp. sub S-ro Takase.

VIKTIMO DE SORTO

Letero de Ŝanhaja samideano tute nin mirigis: per pistolo subite sin mortigis S-ro V. Stopani, rusigita hispano, abonanto de nia revuo, reviviginto de Esp. movado en Ŝanhajo, energia propagandisto. Jen lia lasta skribo:

Bonbolu, geamikoj, doni la sciigon pri mia morto al la „Revuo Orienta" kaj „Esperanto" de U. E. A. Ne pensu, ke mi longe dubis pri la ekzistigo de mia morto. Ne, mi mortas kun rideto sur miaj lipoj. Ĉu oni povas timi lokon, kie oni ne estas, kaj la tempon, kiam oni ne ekzistas? Ne vera estus la opinio, ke mi malekzistigis min pro la malesperiĝo je la vivo. Ne pli vera estus la opinio, ke mi malesperiĝis je mi mem, sed ankaŭ ĝi estas ne tute vera. Ne havi propran ŝaĝon kaj vidi ĉirkaŭe malsaĝecon estas malfacile por mi. Ha, sufiĉe. Saluton al miaj lernantinoj!

La 26 an de Marto 1921 V. Stopani

第八回日本 エスペラント大會

VIII KONGRESO en TOKIO

La 14-17 de Oktobro, 1921

第一日 (1-a Tago) 十月十四日 (金)
大會發會式、學會總會 Malferma Kunsido; Ĝenerala kunveno.

第二日 (2-a Tago) 十月十五日 (土)
普及講演會、中等教員招待會、晩餐會
Publika propagando; kunveno de instruistoj; komuna vespermanĝo.

第三日 (3-a Tago) 十月十六日 (日)
部會、市內宣傳、娛樂會
Fakaj kunsidoj; surstrata propagando; amuza vespero.

第四日 (4-a Tago) 十七日 (月、神嘗祭)
遠足 Ekskurso.

主 催 日本エスペラント協會

◎總會議事 (1) 役員就任承諾 (2) エスペラント發展策考究 (3) 日本エスペラント總合機關の組織如何 (4) 基本金に就て (5) 地方會及會費に對する施設
以上に對し會員より具體案を寄せられむことを希望す。

◎四日間總て參加せらるれば晩餐會費、中食料、遠足實費等計約八圓を要するでせう。地方會員の上京參加者を希望す。 參加申込者には大會豫報を時々お送りします。

◎確定的詳細は本誌、八九月號に發表。

JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO

◎Novaj membroj (dum Junio)

大島榮三(東京), 山內庫夫(札幌), 山縣辰藏 (大阪), 野村武三郎 (青森縣), 岡本一太郎 (大阪), 山田治一(京都), 前田利雄(滿州), 園乾治, 藤本豐吉, 遠山靜吾, 狩野金之助(東京), 梶井謙一 (大阪), 豐澤武 (千葉縣), 阪上潔彦 (京城), 高田休廣 (東京), 安藤勇兵 (札幌), 高梨四郎(新潟縣), 藤田慶輔(東京)

◎評議員及委員會。 七月二日神田學士會に於て開催。 東北巡回普及講演旅費補助として百圓支出の件を滿場一致で可決。

各國大會概況

LASTAJ NACIAJ KONGRESOJ

◎今夏チエコスロホキヤ國首府プラーハで開かるゝ第十三回萬國大會は準備に怠ないが早くも(本年三月初)七百四十名の出席申込みあり、期日迄には數千に達すべく前代未聞の盛況を呈してゐる。 チエコスロワキヤ國內閣は三月二十三日大會名譽保護者たることを閣議で決定。 大會中の專門部會は建築家、鐵道業者、蒐集家、矯風會、教員、記者著述家、カトリツク教徒、商業家、基督教徒、醫師、小國々民、官吏、平和論者、神靈學者、赤十字、科學者、少年義勇團、學生、棋客、菜食論者、婦人其他多數。各部會準備委員宛名承知ありたき方は學會宛御問合せあれ。 同國外務省は四月二日附で大會出席者に便宜を與ふる樣各國各地駐轄官に命令を出した。同國鐵道省も大會參加者特別割引を許可した。

◎オルレアン Orléans 大會(佛國)。參加者は日本代表者成田重郎氏を始めバスチアヌ將軍、巴里遞信監察官リメジ氏、大學教授ヴアンベルツ博士其他百名。 巴里の Foiro のため巴里の熱心家が多數參加出來なかつたのは遺憾であつた。

◎ハロゲート Harrogate 大會 (英國)。
英國各地代表約五百名參加。 三月十四日より十七日迄開催。

◎リエージ Liége 大會 (ベルギー)、 大會開催中レオポルト親王殿下がベルギーエスペラント聯合會總裁たることを承諾せられたと云ふ電報あり大喝采。

◎エツセン Essen 大會 (獨逸)。 佛軍侵入の噂があつたにもかゝわらずベルリン、ブラウンシユワイヒ、ブレスラウ、ドレスデン、グラツツ、ハムブルヒ、キール、ケルン、ライプチツヒ、リユベツク、スツツトガルト、ウキスマル其他各地エスペラント會の代表が參加した。

◎タムペル Tampere 大會 (フインランド) 三月二十五日より二十八日迄。

◎フアルン Falun 大會 (スヰーデン)。 三月二十五、六日。

研究欄

五月號課題和譯披露

ザメンホフ博士は一家諸共へブライ人町ツリツア、ヂカの貧民窟へ落付きました。眼科醫として彼は非常に廉い治療を始めました。患者は四十哥だけ拂へばよい。中には無料の者もありました。普通の眼科醫者は巨額を要求しました。彼等は立派な座敷に贅澤に住つてゐました。それですからむしろ眼病で盲目になるまではおつとく者も隨分あつたのです。其處へ出て來たのは民衆の醫者。彼が視力を救つてやつた人は多數です。ぢきに彼の待合室は朝から晩まで滿員になりました。彼は眞に善行者になつたのです。(小樽荻原謙造君)

[記者より] 先づ第一にお詫せればならぬのは課題中 enloĝigis は enloĝiĝis の誤植でした、然し十數通の募集譯文は殆んど皆良好でありました。萩原君の外田中信次君、Senkorpulo 君のも完全でしたが譯の日本語の巧な點から荻原君のを首席としました。其他高瀬正榮、高桑正吾、執行助太郎、大谷磨、片山敏雄五氏のも先づ誤なきものでしたが、譯文の日本語の上から選外といたしました。賞として荻原君に „Malnovaj Paĝoj"、田中君に La Granda Vizaĝo el Ŝtono" を進呈した。

懸賞新課題

〆切八月三十日。一等約二圓の圖書、二等同一圓の圖書を呈します。

(1) 和文エスペラント譯。

叔父さんの手にそだてられ、お前と私はいとこ同志、三つ違ひの兄さんと云ふて暮して居る内に情なやこなさんは、生れもつかぬ疱瘡で目かひも見えぬ其上に貧苦にせまれど何のその。一旦殿御の澤一さま。たとへ火の中水の底、未來迄も夫婦ぢやと、思ふばかりかこれ申し、御前のお目をなほさんと、此の壺坂の觀音樣に明の七つの鐘を聞き、そつと抜け出て只一人、山路いとはず三年越し、切なる願ひに御利生の無いとは如何なる報ひぞや。

(2) エスペラント文和譯。

Ekzistas tia rido, per kiu homo mem iĝas ridinda. Tial do ni, esperantistoj, tutkore kaj tre volonte permesu al ĉiuj amatoroj de rido ridi je nia ideo, je la ideo de lingvo internacia, artefarita. Sed kial ridi nur je nia ideo? Jen, ekzemple—telegrafo senfadena. Egale pririda. Nu, ridu do, vi eterne gajaj!

偉人の面影

Vivo de Zamenhof 拔粋註譯

祝福のうちに夕は來りました。街上はくらくなり始めました。大會々場へ人は皆今や入りました。馳せつけた人達は急いで參ります。旅館から。𤏐から。停車場からすぐに鞄を手にしたまゝ。

> Privat 博士獨特の簡勁な文體を味ふべし。前文の Falis, falis..... の如き力強き句、此一節の如き躍怒たる記述。原稿書きと異れる有名な oratoro としての氏の口調を見るべし。

La teatro de l'urbeto jam pleniĝis. Tro malgranda la ĉambrego. Milo da samideanoj premiĝis tie. De partero al balkono zumadis Esperanto.

町の劇場は一杯になりました。大廣間は小さ過ぎます。一千の同志は其處に押合つて居ります。平土間から雛壇までエスペラントがざわめき渡つてゐました。

Preskaŭ neniu vidis jam Zamenhof. La plej multaj konis lin nur per la genia verko, per mallonga letereto, ame konservata en arĥivoj de la grupo, aŭ per portreto pendigita ĉe muro de l' kunsidejo.

殆んど誰も今迄ザメンホフに遇つたことのある人はありません。大多數は只其天才的な作(エスペラントを指す)や、會の秘藏してゐる短い手紙や、又は集會室の壁間にかけられた肖像で彼を知つて居るのみでありました。

Ĉiu sciis ja parkere liajn versojn kuraĝigajn:

Tra densa mallumo briletas la
celo
Al kiu kuraĝe ni iras.
Simile al stelo en nokta ĉielo
Al ni la direkton ĝi diras.

En horoj malfacilaj de loka propagando, kiu ne ofte rememoris tiujn vortojn de *La Vojo*?

人は皆彼の激勵の詩句を誦んじてゐました:

濃き闇に目當ぞ輝く
そに向ひひたすらに吾等行く。
夜の空の星の如くに
吾等に途を示せり

各地普及の最も困難の時に當りて誰かは屢々此の「吾が道」の語を思ひ起さなかつた者があろうか。

Pri tiaj spertoj kunparolis aŭdantaro en plena salonego. Varmo vastiĝis sub lamparo. Ekscita tremo ruliĝis tra l' amaso dum atendo...... Subite eksonis la muziko de l' himno *La Espero*:

En la mondon venis nova sento,
Tra la mondo iras forta voko...

この樣な經驗話を滿ち滿ちた廣間の同志は語りあひました。熱は燈火の下に擴まりました。感激の身震が待つ間の群衆の間に轉々と傳はりました。と急に讃歌「希望」の樂の音がひゞき始めました

世界の中に新しき感應入り來れり
世を擧げて強き喚呼どよめき渡る

Samtempe ĉiuj ni stariĝis......Jen sur scenejo, kun estraro de l' kongreso, eniris la amata Majstro. Malalta, timema, kortuŝita, kun frunto tre granda, rondaj okulvitroj, barbeto jam griza.

同時に吾々は皆立ち上りました。舞臺上には大會幹事と共に敬愛する先生は入つて來ました。背の低い、おどおどした、感激した、額の大きな、丸い目鏡をかけた、既に霜を置いた小さい顋鬚を生した(先生が)。

Ĉio jam flugis aŭ svingiĝis en aero, manoj, ĉapoj, tukoj, en duonhora aklamado. Kiam li leviĝis post salutoj de l'urbestro, la fervoro retondregis.

何もかも空中に飛び、打ち振られました、手、帽子、ハンケチ、半時間の拍手喝采裡に。町長の挨拶の後で彼が立ち上りました時熱心は再び雷鳴いたしました。

Sed li jam ekparolis. Ĉesis la bruado. Ĉiuj residiĝis. Tra silento sonis liaj vortoj:

„Mi salutas vin, karaj samideanoj, fratoj kaj fratinoj el la granda tutmonda homa familio, kiuj kunvenis el landoj proksimaj kaj malproksimaj, el la plej diversaj regnoj de la mondo, por frate preni al si reciproke la manojn, pro la nomo de granda ideo, kiu ĉiujn nin ligas......

然し既に彼は話し始めました。騷擾は止み、皆は再び席につきました。靜肅のうちに彼の言葉はひゞきました。

『同志諸君、吾等すべてを結ぶ此の偉大なる思想のために親密に手を握り合ふために世界の遠近の國々より、最も色々な國家より寄り集へる全世界人類の一大家族の兄弟姉妹達よ、私は皆樣に御挨拶を申します。

エスペラント作詩法講義

緒論　散文と韻文と

世俗の冷淡嘲弄との戰に困憊し切つた普及者が勇氣を幾度か振ひ起さしめた詩 La Vojo の一節に我がザメンホフ博士はかく歌つた

Ni sémas kaj sémas, neni'am la laci'ĝas,
Pri l'témpoj estóntaj pensánte.

吾等は播き播き疲れる時はない、
未來をのみ想ひ居りて。

之を普通の散文で云ひ表はすならば

Ni sémas, sémas, kaj neni'am laci'ĝas, pensánte pri la estóntaj témpoj.

兩文共十一語より成り（但し前者は二十一綴、後者は二十二綴であるが）其語の排列は少しく異るが其の意味は同一である。然し其揚音に留意して一讀すれば自ら差異のあるのを發見するであろう。

前者に於て揚音のある綴は第 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20 番目で、初項 2, 公差 3 なる等差級數 aritmetika progresio を以て配置されてゐる。即ち *s* を揚音なき綴、*a* を揚音の綴とすれば

sas　sas　sas　sas
sas　sas　sas

と揚音は一定の規律の下に整列されられてゐる。然るに後者に於て揚音の綴は第 2, 4, 8, 11, 14, 19, 21 番目で、其數は同じく七であるが其配列には全く規律がなきこと次の如くである。

sasasssassassasssasas

即ち散文に於ては其揚音の位置が全然拘束せらるゝ所なく、之に反し韻文にあつては揚音が整然たる或る規律の下に繰返されて音律を形り、耳に快感を與へるのである。勿論韻文は內容的には創想の妙と用語の精煉と表意の緊張と originalaj ideoj, rafinitaj vortoj, streĉitaj esprimoj に於て散文以上の度合に達せしむることが必要であるが形式上に於ては上記の如く一の作詩學的規律、即ち ritmo（漢詩の平仄に當る）に依て音樂と同樣に諧調 harmonio を得ればならぬ。

斯の如く平仄 Ritmo は韻文 poezio の必要條件であるが、其構成は各言語の特性に依て異り、次の三種がある。*

第一。母音の長短が特性たる言語、例へば古代ギリシヤ語、ラテン語の如き言語にありては其の綴の長短を律する *mezuri* la silabojn.

第二，揚音、即ち或る綴の音聲の高低が特性である言語、例へば獨逸、英吉利、西班牙、伊太利、近代ギリシヤ語の如き言語にありては其綴の高低を律する *pesi* la silabojn.

第三、母音の長短をも揚音をも特性とせざる言語、例へば日本語、佛蘭西語の如き言語にありては單に綴の數を律する *nombre kalkuli* la silabojn.

此の中第三の種類は平仄のみでは他に比して音律的に貧弱であるからして、佛語の詩などはどうしてもその埋合せとして後段に述べる脚韻 Rimo を放すことが出來ぬのである。日本の詩は言葉の性質上脚韻は試みられたことなく、又不可能らしいから† どうしても古から五七調、今樣の七五、和歌の五七五七七などと單に綴の數に依て詩形を形るより仕方がない（新しい綴數の新しい詩形を形るのは新しい詩人の特權）。然るに作詩法の初歩をも知らざる無學なる日本の近代詩人は頁の上から下まで書き流すが散文、いゝ加減の所でぶつた切つて橫に行を變へて並べるのが韻文と心得てゐるらしいのは悲慘なる滑稽と謂はればならぬ。支那語の四聲を聞きわけ得ぬ賴山陽其他のヘツポコ漢學者が古來詩にもならぬ漢詩を書いて支那人に笑はれた原因も玆に在るのである。

---

* J. Parisot kaj Th. Cart 氏共著 Esperanta Versfarado kaj Rimaro より引用

† *Taki* no oto ŭa *ta*ete hisaŝiku *na*rinure-do *na* koso *na*garete *na*o kikoekere. の如く行中韻を試みて音律を助けたものもあるが、是は例外的の例。

扨、エスペラントは勿論第二の種類、即ち揚音を特性とする言語に屬するのであるから吾人はエスペラント作詩法 Prozodio aŭ Versfarado 研究の第一歩として揚音の研究をせねばならぬ。

第一章 揚音

エスペラントの各語は Plena Gramatiko de Esperanto 第十條により

La akcento estas ĉiam sur la antaŭlasta silabo.

揚音は常に各語の最後より二番の綴に在り

と示され一定してゐるが、詩人は其特權 Poeta privilego として作詩上更に次の如き事項を許されてゐる。

第一。補助揚音 flanka akcento

(1) En, li, dek の如き單綴の語には平仄上必要ならば補助揚音を附けることが出來る。

(2) internacia, homaranismo の如き多綴の語には文法第十條の主揚音 ĉefa aŭ precipa akcento の外に任意の綴に補助揚音を附することが出來る。

尤も是は韻文のみならず散文でも日常發音の際無意識、無規則に所謂文の抑揚 tona akcento として行はれてゐる所である。例へば本稿緒論に於ける La Vojo の散文譯に於て之を發音する際に普通自然と kaj と pri とに補助揚音が附せられて發音せられることであろう。又實際そうせねば如何に散文とは云へ之を朗讀した際單調にして口調がわるくなるからである。‡

例へば La Espero 最後の行

Por eterna ben' efektiviĝos

に於て單綴の前置詞 Por, 多綴の efektiviĝos の第二の e には補助揚音が附せられ後段に述ぶる揚抑格 /-/-/-/-/- を形らせてある。

第二、揚音の取り去り。

二綴の助辭(時には本辭)の揚音は必要ならば極端に之を弱めて讀む、即ち之を無くしてしまふ事が出來る。

La peco da ŝtof' antaŭ kiu tremadas...

—Hamleto.

Se vi la kordojn de l'harpo tuŝas

—Nokto en la koro, Belmont.

に於て antaŭ, harpo の二語は揚音を減して讀まれ前者は -/--/--/--/-、後者は /--/-/--/- なる詩句を構成する。

但し fundamenta akcento (最後より二番目の揚音)をその前の綴へ移すことは出來ぬ。

次に揚音に關聯して注意することは

綴字の省略 Elizio

(1) La fina vokalo de la substantivo kaj de la artikolo povas esti forlasata kaj anstaŭata de apostrofo. —Plena Gramatiko § 16

名詞及冠詞の最後の母音は之を省略しアポストロフ'を以て置き替へてもよろしい(文法第十六條)

即ち名詞に在つては單數主格の語尾 o を省略して bestar' の如く省略することが出來る。然し此の際揚音は勿論舊位置 -tar' に殘存する。

冠詞 la の a の省略に就ては Ekzercaro § 27 (摸範練習讀本 § 33) に曰く

...nur post prepozicio, kiu finiĝas per vokalo.

母音に終る前置詞の後に限る

と、依て de, pro, tra, pri の如き母音に終る前置詞の後に於て l' と略すのが fundamenta である。例へば

de l' homaro

(發音は de の e と合つてデール、ホーマーロー)

---

‡ kaj に附すれば Ni sémas, sémas, káj neni'am と下に述ぶる抑揚格 -/-/-/-/- の詩調となり口調がよくなる。pensánte pri la estontaj は -/----/- と無揚音綴があまりにつゞく故としても pri の處あたりへ揚音をつければ口調が惡くなるのである。依て作詩法の研究は作詩乃至詩を正當に弄味すると云ふ意外に日常の會話、朗讀などに必要であることが知らるゝであろう。

JAPANA

Esperanta Komerca Korporacio

EKSPORTADO

KAJ

IMPORTADO

JOKOHAMA, JAMAŜITACÔ 70

日本エスペラント貿易商會

輸出輸入商

横濱市山下町七十番

KORESPONDADO EKSKLUZIVE EN

ESPERANTO

Telegrafa Adreso: —Esperanto Jokohama

Telegrafaj Kodoj: —ABC Eldono 5-a, Bentley, Lieber, Western Union kaj Privata.

大正十年七月二十日印刷
大正十年七月廿五日發行

定價一部金十七錢

東京市牛込區新小川町三の十四
發行所　日本エスペラント學會
編輯兼發行者　小坂狷二
東京市麹町區隼町十
印刷人　（大道社）岸山芳太郎
一年分金貳圓（郵税共）